

D E L E C T U S
FLORAE ET FAUNAE
BRASILIENSIS

JUSSU ET AUSPICIIS
FRANCISCI I.
AUSTRIAE IMPERATORIS
INVESTIGATAE.

AUCTORE
J. C. MIKAN,
M. D. BOTANICES IN UNIVERSITATE PRAGENSI
PROFESSORE.

VINDOBONAE,
SUNTIBUS AUCTORIS, TYPIS ANTONII STRAUSS.

1830.

C. W. L.
METTERNICH - WINNEBURG

PRINCIPI
IN. OCHSENHAUSEN

DIFFICILLIMA . AUSTRIAE
EUROPAE . DISCRIMINA .

MODERANTI

PACIFICANTI

ARTIUM . MUSARUM

AMICO

CULTORI

MAECENATI

HUNC

FLORAE ET FAUNAE

BRASILIENSIS

DELECTUM

D. D. D.

J. C. MIKAN.

P R A E F A T I O.

Trado tibi, Lector benevole! florae et faunae, quam naturae scrutatores adhucdum Brasiliam peragrantes uberiores facile in lucem sunt edituri, quasi primordia. Temporis enim, per quod ibi degere mihi licuit, angustiae *) non nisi regni vastissimi, omni viventium genere luxuriantis limites attingere concesserunt. **) Elucescat paucis his tabulis, quot quantisque Brasilia et animalibus et plantis, nobis hucdum incognitis abundet.

Nolui, jam ab aliis publicata denuo depingere et describere; incognita potius vel minus cognita communicare, mihi proposui. Attamen ob ingentem copiam rerum naturalium, quae ex fertilissima illa terrarum regione in omnes fere Europae provincias continuo transferuntur, facile accidere potuit, unum alterumve promulgatum a me fuisse, quod, me in scio, alibi jam in lucem prodisset; nam perarduum est, omnia, quae Botanicam et Zoologiam pertractant, opera sat cito sibi comparare, quod vel pretii caritas, vel rarum cum terris, ubi prodeunt, commercium nonnunquam prohibet. Ne tamen hoc in litterario negotio quaedam mihi obijciatur negligentia, multa industria prae caeteris sequentes consului auctores botanicos:

Curtis Botanical Magazin, Vol. I. - XLIV, et Voluminis XLV tab. 2015 - 2077. Humboldt et Bonpland Plantae aequinoctiales, Fasc. I. - XVI. Eorumdem Genera et species nova plantarum, Fasc. I. - XII. Nicol. Jos. de Jacquin Stirpium americanarum historia, Ejusdem Icones plantarum rariorum Vol. I. - III. Ejusdem Hortus Schönbrunnensis Vol. I. - II. Ejusdem Fragmenta botanica, Jos. Franc. L. B. de Jacquin filii Eclogae plantarum Vol. I. Rudge Plantarum Guianae rariorum icones et descriptiones, Fasc. I. - II. Ruiz et Pavon Prodrromus florae peruvianae et chilensis, Eorumdem Flora peruviana et chilensis, Tom. I. - III. Thunberg Plantae brasilienses, Decas prima 1817, et altera 1819.

His in operibus plurium reperi plantarum descriptiones et icones, quas novas putabam, cum in Brasilia moranti mihi, praeter Persooni synopsis plantarum, Willdenowii species plantarum et Aubleti historiam plantarum Guianae, nihil ad manus fuerit subsidii botanici. Sortem eandem expertus sum in definiendis animalibus ibidem a me collectis, nam duces solummodo aderant: Linnæi Systema naturae editio Gmeliniana, et Fabricii Entomologia systematica emendata et aucta. Quapropter quoad faunae hunc delectum opera zoologica pervolvi praecipue sequentia:

La Cépède Histoire naturelle des quadrupèdes ovipares et des serpens, Tom. I. - II. Cuvier Le règne animal, distribué d'après son organisation, Tom. I. - II. 1817. Daudin Histoire naturelle des reptiles, Tom. I. - VIII. Latham Index ornithologicus Tom. I. - II. cum Supplemento. Merrem Beiträge zur Naturgeschichte der Amphibien, Heft I. - II. Schweigger Prodrromus monographiae Cheloniiorum. Shaw General Zoology, Vol. I. - IX. Vieillot Histoire naturelle des oiseaux de l'Amérique septentrionale, Tom. I. - II., nec non: Azara Voyage dans l'Amérique meridionale, Tom. I. - II.; et ob tractatus, quos continent tam zoologicos quam botanicos: Annales du Muséum d'histoire naturelle, Tom. I. - XX. Mémoires du Muséum d'histoire naturelle, Tom. I - III. Magazin der Gesellschaft naturforschender Freunde zu Berlin, Jahrgang I. - I. Nouveau Dictionnaire d'histoire naturelle, Tom. I. - XXXVII. 1810, 1811. Transactions of Linnean Society, Vol. I. - XII.

*) Decem cum dimidio mensibus vix elapsis, quod ego temporis intervallum, difficultatum, quae majora sub caelo peregrino itinera molientem expectant, ignarus, ad solam praeparationem sufficere reperi, jussu Legati caes. reg., ut res hucusque collectas incolas in patriam reportarem, Vindobonam repeti; eoque ulterius rerum, quae terra brasiliensis fert, investigationibus nimis cito creptus.

**) Colligendis plantis et animalibus plagas Sebastianopolim (S. Sebastian do Rio de Janeiro) circumjacentes peragravi, paucis horis abindistantes, in itinere vero versus Cabo frio, viginti circiter miliaribus germanicis ab urbe discessi.

Quodsi proinde quaedam a me tanquam nova proferantur, quae in aliis jam libris prostant, operum quo premor defectui hoc tribuat Lector, necas adumbrationes, si non priores, fors tamen exactiores inventurus. Quare nec in hoc casu oleum me operamque perdidisse timeo.

Nova plantarum genera propono: *Stiffiam*, *Conchocarpum* et *Dichorisandram*; quarum nullibi, quousque compertum habeo, mentio facta est. *Velloziae* per *Vandelli* primo divulgatae, nec in ulla systematis vegetabilium editione nominatae, novam simul speciem offero *).

Lanium, quem nullibi descriptum credidi, ejus imagine et descriptione lapidi et prelo jam commissis. nuperrime promulgatum inveni ab Ornithologo *Vicillot* **). Reptilia, quae accedunt, hucusque naturae scrutatoribus incognita puto.

Quas hic trado icones, in ditionibus austriacis prima artis lithographicae, in adumbrandis rerum naturalium imaginibus conamina sistunt, in quibus efformandis non exiguas ab initio difficultates, artem recens natam plerumque prementes offendi. His tamen superaudis eam operam atque studium opposui, ut non solum naturae indagatoribus, sed et artis lithographicae cultoribus satisfactum esse confidam.

In examinandis plantis atque animalibus opem tulere caes. reg. Bibliothecae, imprimis librorum collectio selecta, ad rerum naturalium Museum e. r. aulicum spectans, ejus ut et rerum ex Brasilia allatarum usus omni liberalitate mihi concessus fuit. Quoad botanicam hujus operis partem vel libris, vel cogitatis communicatis subsidio mihi erant: *L. B. de Jacquin*, *Trattinnick* et praematura morte scientiae botanicae ereptus *Universitatis Hortulanus Schott*; quod Zoologiam attinet, gratias sibi vindicarunt: *Josephus Natterer*, Musci rerum naturalium e. r. aulici Custos (illius, qui Brasiliam hucusque transmigrat, frater), Ornithologiae deditus, et *Leopoldus Fitzinger*, qui Amphibiologiam studio fervidissimo colit. Plurimum, ut fatear, debeo amicissimo et promovendae bonae rei studiosissimo *Ferdinando Bauer* ***), qui plantarum notatu dignissimarum: *Stiffiae* et *Velloziae* icones ad siccata quidem exemplaria, sed ad expositos simul a me viventium characteres tanta dexteritate efformavit, ut plura ad vivum delineatas esse putes. Illi quoque debeo analyses exactissime delineatas *Stiffiae*, *Velloziae* et *Conchocarpi*. Hujus et *Dichorisandrae* primas lineas duxit in natalibus campis, vivosque addidit colores plantarum pictor e. r. *Buehberger*, qui lapsu infelici laesus, mecum in Europam properare coactus est. Nec gratias referre negligam rerum naturalium pictori e. r. aulico *Knapp*, qui singulari fide et elegantia plantarum delineationes in lapides transtulit.

Consilium, quod cepi, exiguam hanc iconum et descriptionum seriem ulterius continuandi, alter, qui brevi in lucem prodibit, fasciculus confirmabit. Si vero res minus secundae illum jam ultimum esse juberent, integrum tamen, Lector benevole! consideres velim hoc opusculum, quo particulam saltem non inutilem ad magnum illud physiographiae brasiliensis monumentum contulisse putabo, cujus fundamenta jam saeculo penultimo a *Pisone* et *Maregravio* sunt posita, ad quod exstruendum Botanici celeberrimi: *Vandelli*, *Mutis*, aliique multum contulere, et ad quod perficiendum tot tantique Naturae scrutatores, quos inter principis germani ****) nomen fulget, Brasiliam petebant hodieque petunt.

*) In altero delectus hujus fasciculo promulganda.

***) *Nouv. Dict. d'hist. nat.* Tom. XXXV. pag. 200. *Le Tanga gris* (*Tamnophilus cinereus*).

****) Inclaruit itinere circa globum terraqueum, duce Capitaneo maritimo *Flinders* suscepto, quo multa naturae producta, eaque admiratione dignissima detexit, praesertim in nova Hollandia, ubi primas simul duxit lineas iconum, quibus prodromum florae novae Hollandiae socii itineris fidelissimi *Brown* illustravit.

*****) *Maximiliani Principis de Wied-Neuwied* conamina jam fertilia nemini erigitorum non sunt cognita.

DELECTUS
FLORAE ET FAUNAE
BRASILIENSIS.

AUCTORE
J. C. MIKAN.

FASCICULUS PRIMUS.

Icones et descriptiones contentae.

Botanicae:

Stiffia chrysantha.
Conchocarpus macrophyllus.
Dichorisandra thyrsiflora.

Zoologicae:

Lanius undulatus.
Emys radiolata.
Coluber Nattereri et leucocephalus.

VINDOBONAE.

1820.

EMYS DUMERIL.

TESTUDINES. LINNÉ. CHELONII. BRONGNIART.

GENERIS CHARACTER ESSENTIALIS. SCHWEIGGER. *)

DIGITI distincti. TESTA squamosa ossea. STERNUM dilatatum, solidum. ROSTRUM corneum.

GENERIS CHARACTER NATURALIS. SCHWEIGGER.

CORPUS aut nudum, aut papillosum aut squamulis obtectum. CAPUT sub testam retractile aut ad latera recondendum, squamosum aut nudum. MAXILLAE corneae, plerumque integrae, superior inferiorem pyxidum instar claudens. COLLUM ut plurimum nudum et teres. TESTA squamosa, in plurimis convexa: costae undique coalitae suturis parallelis, et corpora costarum plus minusve distincta. STERNUM dilatatum solidum, squamosum, uni-bi- aut trivalve, ligamentis, per symphysin aut suturis osscis testae adnexum. PEDES digitati, palmati, rarius subliberi, unguiculati. UNGUES acuti. CAUDA testa brevior.

EMYS RADIOLATA.

EMYS collo elongato, pedibus palmatis, plantarum digito quinto inermi, testa demisse convexa, fusca; scutellis omnibus planis, radiolato-rugosis.

Unicam Sebastianopoli hujus speciei Emydem accepi, juvenem adhuc, et vivam quidem, sed debilem et morti proximam, qua brevi insecuta, spiritu vini a me servata fuit. Hanc tabula monstrat. Icone lapidi jam inscripta, adulti animalis specimen siccum, cum aliis animalibus e Brasilia misit Dn. Joan. Natterer. Hinc continuo ad ambo specimina respectu habito descriptionem concinnavi.

D E S C R I P T I O.

CAPUT ad latera recondendum, depressum, ovatum, vertice plano, levissime carinato, glabro, fronte lineis transverse impressis notata; nuca, temporibusque minute squamulosis: nucae squamulis retrorsum, temporalibus antorsum magnitudine decrecentibus; supra nigro-fuscum, subtus luteo-album. NASUS elevatus, apice prominulo: naribus terminalibus, approximatis, minutis, orbicularibus. MAXILLA superior rotundata, laevis, ad angulum oris levissime sinuata, antice retusa, oblique ad nasum apicem ascendens, margine integerrimo inferiorem arcte cingens; inferior ad insertionem robusta, antorsum tenuior, margine ab oris angulo arcuatim descendente, integerrimo, laevi, apice assurgente acutulo. OCULI rostro vicini, minuti, (iride in vivo animali fusco-aurata), palpebris latis. TYMPANUM pone oris angulum, magnum, suborbiculare, lutescens.

COLLUM elongatum, teres, supra rugis reticulatis tuberculisque interjectis conico-sphaeroideis exasperatum, nigrum; subtus longitudinaliter rugosum, luteo-album (in juniore cum capitis latere inferiore fusco-maculatum).

TESTA demisse convexa, ovata, antice angustior, rotundata, postice dilatata, dorso plano (in juniore sulco longitudinali leviter impresso), fusca. SCUTELLA disci tredecim plana, lineis elevatis tenuibus rectis, a margine postico ad anticum et latera radiatim divergentibus notata, antice et lateribus lineis parallelis leviter impressis subsenis (in juniore unica) circumscripta: dorsalium primum maximum, margine antico angulato-arcuatum, subquingulare; secundum et tertium sexangularia; quartum prioribus minus, sexangulare: angulis duobus posticis approximatis; quintum subquingulare, angulis duobus anticis approximatis, margine postico dilatato, subarcuato, medio angulum obtusissimum formante; lateralium radiolis excentricis, versus

*) Prodomus monographiae Cheloniorum. Königsberger Archiv für Naturwissenschaft und Mathematik. Jahrg. 1812. 5. Stück.

marginem exterum longioribus: primo trapeziformi, margine extero latissimo, subarcuato; secundo et tertio quinqueangularibus: latitudine praevalente, angulis tribus introrsum, duobus extrorsum versis, latere antico et postico parallelis; quarto reliquis minore, trapeziformi, latere extero subangulato. MARGO testae integer, hinc inde parum repandus, antice et ad femora dilatatus, lateribus subrevolutus, supra caudam declivis et minutim emarginatus. Bracteae, quibus componitur, viginti quinque subquadratae, ut plurimum radiolatae et lineis parallelis binis aut ternis, leviter impressis (in juniore nondum conspicuis) margine antico et interiore circumscriptae; harum anticae maximae, laterales angustissimae, femorales dilatatae, caudales breviores; in pagina inferiore laevissimae, ad suturas nigrae. (In juniore bracteae marginales viginti septem: duabus angustissimis, pone medias caudales ultra numerum intrusis.)

STERNUM solidum, per symphysin cum testa conjunctum, obovatum, antice rotundatum, retro angustatum, postice bifido-excisum: lobis acutis, angulo interjacente fere recto; lutescens, macula in medio magna, irregulari, ad suturas bractearum profluente, nebuloze-fusca (in adulto specimine ad marginem anticum posticumque et ad suturas expansa, medio obsoleta). Bracteae sternum obtegentes tredecim, laeves, lineis paucis parallelis (in juniore unica) ad suturas anticam et interiores leviter impressis circumductae: tres bractearum anticae et duae posticae minores, octo laterales majores, subaequales; anticarum intermedia pentagono-cuneiformis, adjacentibus duabus triangularibus; laterales subaequales: harum primae vomeriformes, margine antico angulato-arcuato, postico recto, oblique introrsum descendente; reliquis paribus quadrangularibus, secundo et tertio pari processu laterali sternum cum testa conjungentibus, quarto pari angulo extero posteriori dentem formans, marginem sterni excedentem (in juniore vix conspicuum); posticae trapeziformes, lobos posticos formantes.

PEDES squamosi, palmati, pentadactyli, digitis membrana larga ad unguis usque conjunctis, supra nigri, subtus luteo-albi (in juveni nigro-maculati): palmarum orbicularium unguis quinque, plantarum rotundato-truncatarum quatuor, digito quinto inermi.

CAUDA brevissima, marginem testae parum excedens, conico-acuminata, tuberculata, nigra.

ANUS infra caudae basin, orificio amplo, rotundato, in canaliculum, caudam inferne longitudinaliter percurrentem, acuminatum abeunte.

MENSURAE SPECIMINIS JUNIORIS IN TABULA EXPOSITI.

Secundum pedem Viennensem.

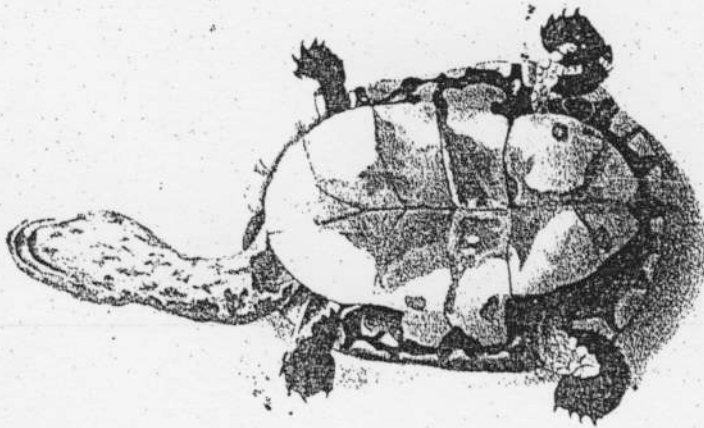
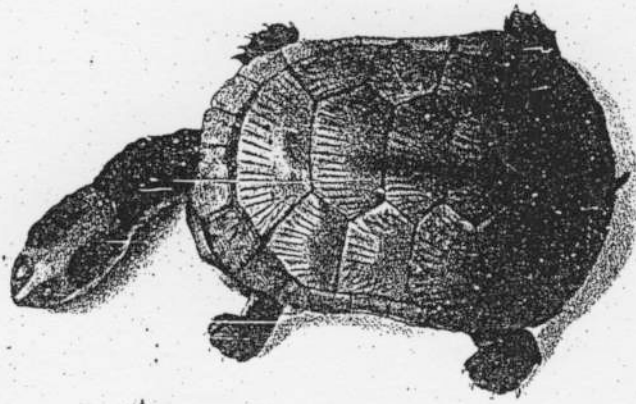
	Pol.	Lin.
Longitudo animalis collo porrecto, ad caudae apicem	5	2½
— capitis	1	—
— costae a basi sub testa latente ad occiput	1	3
— testae	5	1½
— sterni a margine antico ad angulum posticum	2	3
— caudae	—	4½
Latitudo capitis poae aures	—	3½
— — pone angulum oris	—	6½
— testae in scutello secundo vertebrali	2	1
— — in scutello quarto vertebrali	2	2½
— sterni summa, in secundo pari bractearum lateralium	1	5½
Altitudo testae cum sterno	—	11½

Mensurarum speciminis adulti serius missi addo praecipuas:

Longitudo testae	5	—
— sterni a margine antico ad angulum posticum	4	6
Latitudo testae in scutello secundo vertebrali	5	7½
— — in scutello quarto vertebrali	4	5
— sterni summa	2	7½
Altitudo testae cum sterno	1	9

Ceterae proportionales, sed in partibus cute obiectis minus bene dijudicandae.

Emys radiolata